

W jaki sposób księgować

EWIDENCJA | Cechą charakterystyczną leasingu finansowego jest ujmowanie przedmiotu umowy w aktywach trwałych korzystającego. Drugostronnie należy go wykazać jako zobowiązanie finansowe.

JOANNA SADOWSKA

Na służbach finansowo-księgowych firm, które mają możliwość zakwalifikowania zawartej umowy leasingu jako leasing operacyjny, ciąży mniej obowiązków związanych z jej rozliczaniem i ewidencją. Wystawiane przez finansującego faktury, dokumentujące poszczególne raty leasingowe, mogą być księgowane bezpośrednio w koszty. Jeżeli w leasing firma weźmie samochód osobowy, to musi jedynie zadbać o to, aby nie przekroczyć wynikającego z przepisów o VAT limitu podatku, jaki podatnik może w takiej sytuacji odliczyć. Takie rozwiązanie dla księgowania umów leasingowych mogą stosować – jako uproszczenie – te

PRZYKŁAD

Spółka wzięła w leasing dwa środki trwałe w listopadzie 2012 r. Po gruntownej analizie umów okazało się, że dla celów bilansowych rozpoznany został leasing finansowy, a dla celów podatkowych – operacyjny. Spółka nabyła wózek widłowy oraz samochód osobowy. Dla celów niniejszego przykładu założymy, że inne operacje, poza leasingiem, nie wystąpiły w jednostce. Formularze opłat leasingowych otrzymane przez korzystającego przedstawiały się następująco:

Leasing samochodu osobowego	
Waluła umowy	PLN
Wartość umowy	131 228,30
Opłata wstępna	13 121,95
Wartość końcowa	1 312,20

•HARMONOGRAM OPŁAT – SAMOCHÓD

wyszczególnienie	data	rata leasingowa	rata kapitałowa	odsetki	
Opłata wstępna	01-11-2012	13 121,95			
Rata leasingowa	25-11-2012	3 673,23	3 115,74	557,49	
Rata leasingowa	25-12-2012	3 673,23	2 871,08	802,15	
Rata leasingowa	25-01-2013	3 673,23	2 916,42	756,81	
Rata leasingowa	25-02-2013	3 673,23	2 911,45	761,78	
Rata leasingowa	25-03-2013	3 673,23	2 931,76	741,47	
Rata leasingowa	25-04-2013	3 673,23	2 975,55	697,68	
Rata leasingowa	25-05-2013	3 673,23	2 972,98	700,25	
Rata leasingowa	25-06-2013	3 673,23	3 015,71	657,52	
Rata leasingowa	25-07-2013	3 673,23	3 014,76	658,47	
Rata leasingowa	25-08-2013	3 673,23	3 035,79	637,44	
Rata leasingowa	25-09-2013	3 673,23	3 116,79	556,44	
Rata leasingowa	25-10-2013	3 673,23	3 078,71	594,52	
Rata leasingowa	25-11-2013	3 673,23	3 118,74	554,49	
Rata leasingowa	25-12-2013	3 673,23	3 121,95	551,28	
Rata leasingowa	25-01-2014	3 673,23	3 160,86	512,37	36 210,61
Rata leasingowa	25-02-2014	3 673,23	3 165,78	507,45	
Rata leasingowa	25-03-2014	3 673,23	3 187,86	485,37	
Rata leasingowa	25-04-2014	3 673,23	3 225,09	448,14	
Rata leasingowa	25-05-2014	3 673,23	3 232,60	440,63	
Rata leasingowa	25-06-2014	3 673,23	3 268,68	404,55	
Rata leasingowa	25-07-2014	3 673,23	3 277,96	395,27	
Rata leasingowa	25-08-2014	3 673,23	3 300,82	372,41	
Rata leasingowa	25-09-2014	3 673,23	3 357,77	315,46	
Rata leasingowa	25-10-2014	3 673,23	3 347,28	325,95	
Rata leasingowa	25-11-2014	3 673,23	3 380,42	292,81	
Rata leasingowa	25-12-2014	3 673,23	3 394,21	279,02	
Rata leasingowa	25-01-2015	3 673,23	3 426,15	247,08	
Rata leasingowa	25-02-2015	3 673,23	3 441,79	231,44	
Rata leasingowa	25-03-2015	3 673,23	3 465,80	207,43	
Rata leasingowa	25-04-2015	3 673,23	3 495,91	177,32	
Rata leasingowa	25-05-2015	3 673,23	3 514,37	158,86	
Rata leasingowa	25-06-2015	3 673,23	3 543,24	129,99	
Rata leasingowa	25-07-2015	3 673,23	3 563,61	109,62	
Rata leasingowa	25-08-2015	3 673,23	3 588,47	84,76	
Rata leasingowa	25-09-2015	3 673,23	3 619,30	53,93	
Rata leasingowa	25-10-2015	3 673,23	3 638,75	34,48	74 596,72
		145 358,23	116 794,15	15 442,13	

Wartość początkowa samochodu wg KRS 5 131 228,30
 Doliczony podatek VAT 24 061,79
 Wartość początkowa samochodu 155 290,09

jednostki, których sprawozdania finansowe nie podlegają obowiązkowemu badaniu przez biegłego rewidenta.

Księgowanie leasingu finansowego przebiega na odmiennych zasadach. Leasingowany przedmiot trzeba wprowadzić do ksiąg korzystającego jako składnik jego majątku. Jego wartość drugostronnie jest w księgach wykazywana jako zobowiązanie finansowe. Zobowiązanie to będzie pomniejszać kapitałowa część rat leasingowych. Do kosztów natomiast korzystający będzie kwalifikował odsetkową część tych rat oraz odpisy amortyzacyjne. Prawdopodobnie zapisów w księgach jest zatem uzależniona od właściwego ustalenia wartości początkowej leasingowanego samochodu czy maszyny. Jak teorię zastosować w praktyce? Prześledźmy to na przykładzie.

Leasing wózka widłowego

Waluła umowy	PLN
Wartość umowy	216 264,00
Opłata wstępna	21 626,40
Wartość końcowa	12 975,84

•HARMONOGRAM OPŁAT – WÓZEK

wyszczególnienie	data	rata leasingowa	rata kapitałowa	odsetki	
Opłata wstępna	01-11-2012	21 626,40			
Rata leasingowa	25-11-2012	4 422,01	3 293,11	1 128,90	
Rata leasingowa	25-12-2012	4 401,48	3 326,76	1 074,72	
Rata leasingowa	25-01-2013	4 407,89	3 340,89	1 067,00	
Rata leasingowa	25-02-2013	4 433,12	3 341,99	1 091,13	
Rata leasingowa	25-03-2013	4 463,29	3 340,53	1 122,76	
Rata leasingowa	25-04-2013	4 469,40	3 356,94	1 112,46	
Rata leasingowa	25-05-2013	4 474,54	3 374,32	1 100,22	
Rata leasingowa	25-06-2013	4 474,54	3 395,58	1 078,96	
Rata leasingowa	25-07-2013	4 474,54	3 416,97	1 057,57	
Rata leasingowa	25-08-2013	4 474,54	3 438,50	1 036,04	
Rata leasingowa	25-09-2013	4 501,44	3 441,44	1 060,00	
Rata leasingowa	25-10-2013	4 492,14	3 470,55	1 021,59	
Rata leasingowa	25-11-2013	4 474,72	3 505,17	969,55	
Rata leasingowa	25-12-2013	4 409,84	3 572,78	837,06	
Rata leasingowa	25-01-2014	4 343,28	3 640,03	703,25	40 995,66
Rata leasingowa	25-02-2014	4 313,39	3 678,92	634,47	
Rata leasingowa	25-03-2014	4 288,35	3 713,24	575,11	
Rata leasingowa	25-04-2014	4 311,44	3 711,95	599,49	
Rata leasingowa	25-05-2014	4 311,44	3 728,32	583,12	
Rata leasingowa	25-06-2014	4 288,90	3 760,78	528,12	
Rata leasingowa	25-07-2014	4 284,65	3 779,25	505,40	
Rata leasingowa	25-08-2014	4 284,65	3 794,56	490,09	
Rata leasingowa	25-09-2014	4 284,65	3 809,92	474,73	
Rata leasingowa	25-10-2014	4 284,65	3 825,35	459,30	
Rata leasingowa	25-11-2014	4 284,65	3 840,85	443,80	
Rata leasingowa	25-12-2014	4 284,65	3 856,40	428,25	
Rata leasingowa	25-01-2015	4 284,65	3 872,02	412,63	
Rata leasingowa	25-02-2015	4 284,65	3 887,70	396,95	
Rata leasingowa	25-03-2015	4 284,65	3 903,45	381,20	
Rata leasingowa	25-04-2015	4 284,65	3 919,26	365,39	
Rata leasingowa	25-05-2015	4 284,65	3 935,13	349,52	
Rata leasingowa	25-06-2015	4 284,65	3 951,07	333,58	
Rata leasingowa	25-07-2015	4 284,65	3 967,07	317,58	
Rata leasingowa	25-08-2015	4 284,65	3 983,14	301,51	
Rata leasingowa	25-09-2015	4 284,65	3 999,27	285,38	
Rata leasingowa	25-10-2015	4 284,65	4 015,46	269,19	
Rata leasingowa	25-11-2015	4 284,65	4 031,73	252,92	
Rata leasingowa	25-12-2015	4 284,65	4 048,06	236,59	
Rata leasingowa	25-01-2016	4 284,65	4 064,45	220,20	92 652,93
Rata leasingowa	25-02-2016	4 284,65	4 080,91	203,74	
Rata leasingowa	25-03-2016	4 284,65	4 097,44	187,21	
Rata leasingowa	25-04-2016	4 284,65	4 114,03	170,62	
Rata leasingowa	25-05-2016	4 284,65	4 130,70	153,95	
Rata leasingowa	25-06-2016	4 284,65	4 147,42	137,23	
Rata leasingowa	25-07-2016	4 284,65	4 164,22	120,43	
Rata leasingowa	25-08-2016	4 284,65	4 181,09	103,56	
Rata leasingowa	25-09-2016	4 284,65	4 198,02	86,63	
Rata leasingowa	25-10-2016	4 284,65	4 215,02	69,63	41 393,30
		229 826,89	181 661,76	26 538,73	

leasing

Wartość początkowa wózka wg KRS 5 216 264,00

Doliczony VAT -

Wartość początkowa wózka 216 264,00

W listopadzie dokonano zapłaty opłat wstępnych oraz pierwszych rat leasingowych. Przyjęto również środki trwałe do ewidencji. Zgodnie z polityką rachunkowości jednostki amortyzacja dokonywana jest od miesiąca przyjęcia środka trwałego do używania.

Wynikająca z okresu ekonomicznej użyteczności stawka amortyzacyjna została ustalona:

■ dla samochodu osobowego – 20 proc.

■ dla wózka widłowego – 28 proc.

W grudniu zakupiono paliwo do samochodu osobowego za 560 zł brutto i 750 zł brutto do wózka widłowego. Dokonano ubezpieczenia obu środków trwałych. Dla celów porównawczych przyjmujemy, że dla obu środków trwałych składka na OC wyniosła 3000 zł, a na AC 5000 zł. Dodatkowo w grudniu do samochodu osobowego został zakupiony płyn do spryskiwaczy za 30 zł oraz poniesiono koszty parkowania na kwotę 20 zł. Wszystkie wydatki były potwierdzone wystawionymi na spółkę fakturami.

Tylko za ubezpieczenia jednostka otrzymała refakturę od firmy leasingowej. Poniżej zostały zaprezentowane dekrety i księgowania, jakich spółka dokonała w dwóch ostatnich miesiącach 2012 roku oraz wybrane elementy sprawozdania finansowego.

OPERACJE GOSPODARCZE

lp.	wyszczególnienie	suma	konto	
			Wn	Ma
LISTOPAD 2012				
1.	otrzymanie FA VAT za opłatę wstępną samochodu (brutto)	16 140,00		
1a.	opłata wstępna (60 proc. kwoty netto) – podstawa odliczenia VAT	7873,17	24-9.2.1	24-9.1
1b.	VAT*	1810,83	22-1	24-9.1
1c.	opłata wstępna netto – BEZ prawa do odliczenia VAT	6456,00	24-9.2.1	24-9.1
2.	otrzymanie FA VAT za opłatę wstępną wózka (brutto)	26 600,47		
2a.	opłata wstępna netto – podstawa odliczenia VAT	21 626,40	24-9.2.2	24-9.1
2b.	VAT**	4974,07	22-1	24-9.1
2c.	opłata wstępna netto – BEZ odliczenia VAT	-		
3.	otrzymanie FA VAT leasingowej dla samochodu (brutto)	4518,07		
3a.	opłata podstawowa netto – podstawa odliczenia VAT	1869,44	24-9.2.1	24-9.1
3b.	VAT*	429,97	22-1	24-9.1
3c.	opłata podstawowa netto – BEZ odliczenia VAT	1532,94	24-9.2.1	24-9.1
3d.	odsetki netto	334,49	75-1	24-9.1
3e.	VAT od odsetek*	76,93	22-1	24-9.1
3f.	odsetki – BEZ odliczenia VAT	274,29	75-1	24-9.1
4.	otrzymanie FA VAT leasingowej dla wózka (brutto)	5439,07		
4a.	opłata podstawowa netto – podstawa odliczenia VAT	3293,11	24-9.2.2	24-9.1
4b.	VAT**	757,42	22-1	24-9.1
4c.	opłata podstawowa netto – BEZ odliczenia VAT	-		
4d.	odsetki netto	1128,90	75-1	24-9.1
4e.	VAT od odsetek**	259,65	22-1	24-9.1
4f.	odsetki – BEZ odliczenia VAT	-		
5.	przyjęcie ŚT samochód	155 290,09	01.1	24-9.2.1
6.	przyjęcie ŚT wózek	216 264,00	01.2	24-9.2.2
7.	naliczenie amortyzacji dla samochodu osobowego (20%) 2588,17 = 155 290,09 x 0,2/12	2588,17	40-1	07-1
8.	naliczenie amortyzacji dla samochodu wózka (28%) 5046,16 = 216 264,00 x 0,28/12	5046,16	40-1	07-1
9.	uregulowanie zobowiązań	52 697,62	24-9.1	13-0
9a.	dot. leasingu samochodu	20 658,07		
9b.	dot. leasingu wózka	32 039,54		
GRUDZIEŃ 2012				
10.	otrzymanie FA VAT za ubezpieczenie	16 000,00		

lp.	wyszczególnienie	suma	konto	
			Wn	Ma
10a.	samochodu, które jest w kosztach podatkowych 6500 = 3500 + 3000	6500,00	64-0	24-9.3
10b.	samochodu, które NIE jest w kosztach podatkowych	1500,00	64-0	24-9.3
10c.	wózka 8000 = 3000 + 5000	8000,00	64-0	24-9.3
10d.	PK bieżącego ubezpieczenia w koszty – samochód – KUP 541,67 = 6500/12	541,67	40-2.1	64-0
10e.	PK bieżącego ubezpieczenia w koszty – samochód – NKUP 125 = 1500/12	125,00	40-2.2	64-0
10f.	PK bieżącego ubezpieczenia w koszty – wózek 666,67 = 8 000,00/12	666,67	40-2.1	64-0
11.	otrzymanie FA VAT za koszty eksploatacji do samochodu osobowego	50,00		
11a.	płyn do spryskiwaczy	30,00		
	netto	24,39	40-2.1	24-9.3
	VAT	5,61	22-1	24-9.3
11b.	parking	20,00		
	netto	16,26	40-2.1	24-9.3
	VAT	3,74	22-1	24-9.3
12.	otrzymanie FA VAT za paliwo do samochodu	560,00		
12a.	netto	560,00	40-2.1	24-9.3
12b.	VAT	-		
13.	otrzymanie FA VAT za paliwo do wózka	750,00		
13a.	netto	609,76	40-2.1	24-9.3
13b.	VAT	140,24	22-1	24-9.3
14.	otrzymanie II raty leasingowej dla samochodu	4518,07		
14a.	opłata podstawowa netto – podstawa odliczenia VAT	1722,65	24-9.2.1	24-9.1
14b.	VAT*	396,21	22-1	24-9.1
14c.	opłata podstawowa netto – BEZ odliczenia VAT	1412,57	24-9.2.1	24-9.1
14d.	odsetki netto	481,29	75-1	24-9.1
14e.	VAT od odsetek*	110,70	22-1	24-9.1
14f.	odsetki – BEZ odliczenia VAT	394,66	75-1	24-9.1
15.	otrzymanie II raty leasingowej dla wózka	5413,82		
15a.	opłata podstawowa netto – podstawa odliczenia VAT	3326,76	24-9.2.2	24-9.1
15b.	VAT**	765,15	22-1	24-9.1
15c.	opłata podstawowa netto – BEZ odliczenia VAT	-		
15d.	odsetki netto	1074,72	75-1	24-9.1
15e.	VAT od odsetek**	247,19	22-1	24-9.1
15f.	odsetki – BEZ odliczenia VAT	-		
16.	uregulowanie zobowiązań	27 291,89		
16a.	ubezpieczenie	16 000,00	24-9.3	13-0
16b.	płyn do spryskiwaczy	30,00	24-9.3	13-0
16c.	parking	20,00	24-9.3	13-0
16d.	paliwo do samochodu	560,00	24-9.3	13-0
16e.	paliwo do wózka	750,00	24-9.3	13-0
16f.	dot. leasingu samochodu	4518,07	24-9.1	13-0
16g.	dot. leasingu wózka	5413,82	24-9.1	13-0
17.	naliczenie amortyzacji dla samochodu osobowego (20%) 2 588,17 = 155 290,09 * 0,2/12	2588,17	40-1	07-1
18.	naliczenie amortyzacji dla samochodu wózka (28%) 5 046,16 = 216 264,00 * 0,28/12	5046,16	40-1	07-1
19.	PK kosztów na wynik finansowy			
19a.	amortyzacji	15 268,66	86-0	40-1
19b.	usług obcych KUP	2418,74	86-0	40-2.1
19c.	usług obcych NKUP	125,00	86-0	40-2.2
19d.	kosztów finansowych	3688,35	86-0	75-1

* po uwzględnieniu proporcji 60 proc. nie więcej niż 6000 zł

** brak ograniczeń w odliczeniu VAT